

Γυναίκα και Αθλητισμός Διεθνής πορεία, εξελίξεις, στόχοι

της Πόπης Νεδέλλκου

1900: Παρίσι: Ολυμπιακοί Αγώνες, για πρώτη φορά έλαβαν μέρος γυναίκες, συγκεκριμένα 10.

2000: Σίδνεϋ: Ολυμπιακοί Αγώνες, έλαβαν μέρος 4.400 αθλήτριες, σε σύνολο 10.300 αθλητών.

Μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ατλάντα εισήχθησαν στο ολυμπιακό πρόγραμμα πέντε νέα αθλήματα για τις γυναίκες: άρση βαρών, water polo, μοντέρνο πένταθλο, επί κοντώ, σφύρα.

Στο Σίδνεϋ, επίσης για πρώτη φορά και για τα δύο φύλα, εισήχθησαν στο ολυμπιακό πρόγραμμα τα τρία αθλήματα: τρίαθλο, taekwendo, τραμπολίνο.

Σίδνεϋ 2000: 100 χρόνια γυναικείας συμμετοχής στους Ολυμπιακούς Αγώνες και η Οργανωτική Επιτροπή της Αυστραλίας, για να γιορτάσει καθώς πρέπει την σημαντική αυτή επέτειο, αποφάσισε την ιερή Ολυμπιακή Φλόγα στα τελευταία μέτρα (εντός του Ολυμπιακού Σταδίου) να μεταφέρουν αποκλειστικά γυναίκες. Η Επιτροπή κάνει μάλιστα ένα μεγάλο συμβολισμού βήμα και για την ιστορία της διοργανώτριας χώρας: Επιλέγει την πλέον τιμητική σειρά της λαμπαδηδρομίας, συγκεκριμένα την τελευταία, να τη

δώσει στην αυτόχθονα αθλήτρια Φρήμαν. Οφείλουμε εδώ να τονίσουμε την άψογη προσέγγιση του θέματος από τα ΜΜΕ. Οπωσδήποτε το γεγονός προβλήθηκε από όλα τα μέσα προβολής που διέθετε η μεγάλη αυτή χώρα και οι τεράστιες αφίσσες της Φρήμαν δέσποζαν όλης της πανέμορφης πόλης.

Οι ηγεσίες των χωρών αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, ώστε οι γυναίκες να αναμειγνύονται πιο ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον αθλητισμό.

Ωστόσο, αυτή η αξιοσημείωτη πρόοδος και οι συνεχείς γυναικείες «επιτυχίες» πρέπει να έχει συνέχεια, διότι απομένουν πολλά ακόμη να γίνουν. Ας σημειώσουμε ότι από τα 127 συνολικά μέλη της ΔΟΕ, μόνο τα 14 είναι γυναίκες.

Στην εναρκτήρια ομιλία του ο Πρόεδρος της ΔΟΕ, Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ εξέφρασε την λύπη του για την μικρή εκπροσώπηση των γυναικών σε εξεχουσες θέσεις στις ομοσπονδίες και έκανε έκκληση στους διεθνείς και εθνικούς αθλητικούς οργανισμούς να καταστήσουν τις θέσεις λήψεως αποφάσεων περισσότερο προσίτες στις γυναίκες.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΕΣ

ΟΝΟΜΑ	ΕΤΟΣ/ΠΟΛΗ	ΑΘΛΗΜΑ	ΜΕΤΑΛΛΙΟ
Πατουλίδου Βούλα	1992 Βαρκελώνη	Στίβος (110μ. εμπόδια)	ΧΡΥΣΟ
Μπακογιάννη Νίκη	1992 Ατλάντα	Στίβος (100μ. ελεύθερος)	ΑΡΓΥΡΟ
Θάνου Κατερίνα	2000 Σίδνεϋ	Στίβος (100μ. ελεύθερος)	ΑΡΓΥΡΟ
Κελεσίδου Τασούλα	2000 Σίδνεϋ	Στίβος (100μ. ελεύθερος)	ΑΡΓΥΡΟ
Τζελίλη Μιρέλα	2000 Σίδνεϋ	Στίβος (100μ. ελεύθερος)	ΑΡΓΥΡΟ
Αϊνδηλή Ειρήνη	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ
Γεωργιάτου Μαρία	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ
Καρυσιώτη Χαρά	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ
Χριστοδούλου Εύα	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ
Πανταζή Κλέλια	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ
Πολάτου Άννα	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ
Χατζηγιάννου Ιωάννα	2000 Σίδνεϋ	Ομάδα Ρυθμικής Γυμναστικής (Ανσάμπλ)	ΧΑΛΚΙΝΟ

Στο σημείο αυτό πρέπει να αγαφερθούμε στις γενναίες νομοθετικές πρωτοβουλίες χωρών όπως η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η μεν Γαλλία ενισχύει οικονομικά αθλητικές ομάδες που το καταστατικό τους παρέχει ίση πρόσβαση σε άνδρες και γυναίκες στη διοίκηση τους.

Το Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός από το δίκτυο UK Sport, που παρέχει συμβουλές και στήριξη σε θέματα αθλητισμού και γυναίκας και έχει δύο υψηλόβαθμες γυναίκες διευθυντές σε σύνολο έξι και 47% των μελών του γυναίκες, επανεξετάζει το πρόγραμμα δράσης για την Γυναίκα και τον Αθλητισμό, επιδιώκοντας τη διαμόρφωση μιας συντονιστικής ομάδας με εκπροσώπηση από τον αθλητισμό και άλλους τομείς από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Ιστορική αναδρομή

Η θέση και ο ρόλος της γυναίκας στον αθλητισμό σε όλα τα επίπεδα έχει απασχολήσει όλους όσοι ενέχονται στην διαδικασία λήψης αποφάσεων ήδη εδώ και πολλοί χρόνια. Παρατηρείται ότι παρ' όλη την αυξανόμενη συμμετοχή της γυναίκας στον αθλητισμό, φαίνεται ότι δεν υπάρχει αντίστοιχη αύξηση του αριθμού των ηγετικών γυναικείων μορφών σε αυτό τον τομέα στην διοίκηση ή στους οργανισμούς λήψης αποφάσεων.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης συζήτησε αυτό το θέμα με πολλές ευκαιρίες. Μια από τις πρώτες απόπειρες να διασφαλισθεί η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών έγινε στο Δουβλίνο το 1980.

Η διάσκεψη κατέληξε στην ανάγκη ενθάρρυνσης της στρατολόγησης των γυναικών, ξεκινώντας από την κορυφή της ιεραρχίας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Η θέση των γυναικών σε ηγετικές θέσεις στα ΜΜΕ είναι επίσης περιορισμένη, έτσι ώστε οι γυναίκες έχουν μικρή επιρροή στις πολιτικές και αποφάσεις σχετικά με την κάλυψη των αθλητικών εκδηλώσεων.

Σχεδόν δέκα χρόνια αργότερα, το θέμα γυναίκα και αθλητισμός συμπεριελήφθη και πάλι το πρόγραμμα της CDDS. Είχε φανεί χρήσιμο να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος των πρώην συστάσεων και να εγκαινιάσει νέα προγράμματα δράσης.

Με την πρωτοβουλία του Ηνωμένου Βασιλείου, μια ομάδα προετοιμασίας προσεκλήθη από την CDDS. Άνδρες και γυναίκες εμπειρογνώμονες από την Φινλανδία, Γαλλία, Ομοσπονδιακή Γερμανία, Μάλτα, Ολλανδία, και Ισπανία συζήτησαν την διοργάνωση ενός διεθνούς σεμιναρίου. Η Elizabeth Dendy (Ηνωμένο Βασίλειο) εξελέγη πρόεδρος της ομάδας προετοιμασίας και εξήγησε τη βρετανική πρόταση.

Η πρόταση εστίαζε στο θέμα γυναίκα και ηγεσία στον αθλητισμό, διότι η θέση των γυναικών ήταν λιγότερο ικανοποιητική όταν θεωρούσε την παρουσία

τους σε ηγετικούς ρόλους και τις θέσεις ευθύνης γενικότερα.

Η μέθοδος εργασίας του σεμιναρίου που είχε προταθεί εστίαζε σε πέντε κύρια θέματα: Διαιτησία και εκτέλεση καθηκόντων, εθελοντική διοίκηση, διαχείριση της αναψυχής, φυσική και αθλητική αγωγή και τα ΜΜΕ.

Διεθνείς Οργανώσεις για την γυναίκα και τον αθλητισμό

Διεθνώς πρέπει να υπάρχει βάση του Καταστατικού της ΔΟΕ Επιτροπή για τη Γυναίκα και τον Αθλητισμό σε όλες τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές.

Πρόεδρος της Επιτροπής αυτής της ΔΟΕ είναι η Anita DeFranz, μέλος ΔΟΕ, από τις ΗΠΑ.

Υπόψη ότι η ΔΟΕ έχει διοργανώσει ήδη δύο παγκόσμιες διασκέψεις για τη γυναίκα και τον αθλητισμό, την πρώτη στην Λωζάννη (1998) και την δεύτερη στο Παρίσι (2000), για να χαράξει την επέτειο των 100 χρόνων της γυναικείας συμμετοχής στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Διεθνής ομάδα εργασίας Γυναίκα και Αθλητισμός (IWQ): Συμπροεδρεύει ο Καναδάς δια της Sue Neil, από το Sporte και η Ναμίμπια, δια της Υπουργού Penoukini Ilvula-Ithana, αριθμεί δε μέλη σε όλο τον κόσμο. Στην πατρίδα μας έκτακτο μέλος είναι η Ρόζμαρι Νικολακοπούλου, υπάλληλος της Γ.Γ.Α.

Διεθνής Ένωση Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού για Κορίτσια και Γυναίκες (IAPESGW): Πρόεδρος η Δρ Margaret Talbot, καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Leeds Metropolitan (Ηνωμένο Βασίλειο). Έχει μέλη σε 50 χώρες σε όλο τον κόσμο και στοχεύει στην βελτίωση των δυνατοτήτων που έχουν οι γυναίκες και τα κορίτσια, μέσω της Φυσικής Αγωγής και του αθλητισμού.

Ευρωπαϊκή ομάδα εργασίας Γυναίκα και Αθλητισμός (EWS): Κύριος στόχος της νέας Γερμανικής αυτή την φορά Προεδρίας της είναι το: «αθλητισμός για όλες τις γυναίκες». Κατά την πρώτη τους συνάντηση που διεξήχθη στην Φρανκφούρτη από 3-5 Νοεμβρίου 2000, η πρόεδρος δρ Christa Thiel τόνισε ότι θα επιδιώξουν την ανάπτυξη του δικτύου συνδέσμων των γυναικών και την ανάπτυξη στρατηγικών σύγχρονης προσέγγισης επικοινωνίας για τις γυναίκες στον αθλητισμό.

Η επιτροπή Γυναίκα και Αθλητισμός της Διακυβερνητικής Επιτροπής Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της UNESCO συστάθηκε κατά την 1η συνεδρίαση της στην νέα χιλιετηρίδα, που διεξήχθη στις 3-6 Απριλίου, στην Αρχαία Ολυμπία. Στοχεύει στην προαγωγή της θέσης της γυναίκας στο αθλητικό κίνημα και στην διεύρυνση, Η πρώτη της συνε-

δρίαση θα γίνει στην Αθήνα και θα κληθούν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι όλων των διεθνών οργανισμών που ασχολούνται με το θέμα αυτό, καθώς και εκπρόσωποι όλων των κυβερνήσεων των χωρών της Ευρώπης.

Στόχοι

Θα θέλαμε κυρίως να επισημάνουμε την έλλειψη συντονισμού, κατ' αρχάς σε επίπεδο εθνικό, και κατό-

πιν σε διεθνές. Παρατηρείται πληθώρα, και αυτό είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον, ενώσεων και διαφόρων συλλόγων, κυβερνητικών και μη, που δρουν έντονα και προβληματίζονται σταθερά πάνω σε όλα αυτά τα πολύ ενδιαφέροντα θέματα.

Θεωρούμε απαραίτητη την ενίσχυση των προσπαθειών όλων μας, ώστε να υιοθετηθούν όλα τα σημαντικά έγγραφα που αφορούν το θέμα μας, όπως το πνεύμα του Ελσίνκι και η Διακήρυξη της Μπρατισλάβα.